

V TOBAČNI TOVARNI – OB DNEVU ŽENA

Nova delovna zmaga jubileju samoupravljanja

Če pričujoči zapis o novi delovni zmagi delovnega kolektiva ljubljanske Tobačne tovarne pričnemo z besedami prvega predsednika njenega delavskega sveta Naceta Kavčiča, ki je dejal »Čestitam kolektivu ob velikem prazniku z željo, da se vsi udeleženci proslave počutite tako srečne kot se mi«, se najbrže ne bi odmaknili od opisa vzdušja, ki je nekdanje in nove moderne hale te tovarne, kjer se je v preteklosti rojevalo delavsko gibanje v Ljubljani, navdajalo letošnjega 8. marca – me-

dnarodnega dneva žena!

Končana je bilo namreč investicija v novo tehnološko izredno dovršeno proizvodno halo v skupni vrednosti 333 milijonov dinarjev, odnosno povečanje proizvodnih prostorov za slabih 3000 kvadratnih metrov, kar bo pomenilo deset odstotno povečanje fizičnega obsega proizvodnje. Sama izgradnja se je zaradi preureditve bližnje prometne povezave nekoliko zavlekla, vendar velja ob tem izreči priznanje izvajalcem (Gradis, Elektromontaža,

NASA KOMUNA

glasilo ok szdl ljubljana vič-rudnik

leto XVI
številka 6
18. marec 1980

izhaja
štirinajstdnevno



»Spregovoriti o jubilejih in delovnih zmagah Tobačne tovarne v Ljubljani, pomeni govoriti o zgodovini delavskega gibanja, o industrializaciji na Slovenskem, o boju delavke, saj je bila ta tovarna med prvimi pri nas in še posebej v Ljubljani, kjer so prav delavke množično delovale skupno z zatiranim proletariatom in bile razredni boj.« S tem uvodom, je članica predsedstva SR Slovenije Vida Tomšič pričela svoj slavnostni govor ob otvoritvi novih proizvodnih zmogljivosti v ljubljanski Tobačni tovarni. Prav tu, v kolektivu, v katerem je zaposlenih preko 70 odstotkov žena, je še posebej poudarila revolucionarno in zmagovito pot žene proizvajalke v naši samoupravni socialistični družbeni skupnosti. »Tudi danes se nahajamo v obdobju, ko so naša skupna prizadevanja namenjena boju za stabilizacijo in s tem za uveljavljanje samoupravljanja, ki je tudi tu v tej tovarni pred 30 leti napravilo prve korake, pa tudi boju za uveljavljanje socialističnih vrednot. Zavedati se moramo, da bomo uspehe dosegli le z večjo produktivnostjo, popolnejšo tehnologijo pa tudi z realnim in v vseh sredinah dobro pretehtanim investiranjem in prerazporeditvijo dohodka. Vse to pa moramo dosledno vgrajevati v srednjeročne plane, torej v naš nadaljnji razvoj.

In, ko danes namenjam naši ženi vlogo polnega sodelovanja, ni najbrž zaman, da še posebej poudarimo tudi vidike razreševanja vsakodnevnih in za ženo še kako pomembnih problemov, za katere pa mora prav sama dati več pobud in morda tudi aktivnosti. To pa bo tudi naš doprinos k mednarodnemu desetletju žene!«

Tovarišica Vida Tomšič pa je del svojega govora namenila tudi mednarodni situaciji v svetu in ob tem še posebej naglasila, da smo danes v svetu cenjeni spritci politike, ki se naslanjajo na lastne sile in upoštevajo samostojno pot razvoja v socializem slehernega naroda, ob tem pa odločno odklanjamo širjenje socializma z orožjem! »Trdno nas pri tem vodi Titova živa beseda, njegova človeška toplota in junaška borbenost in tako danes še bolj čutimo obveznosti do vsega, kar smo zgradili sami in kakor smo si sami začrtali svojo pot!«



Med gosti v novi Tobačni tovarni so bili tudi Pepca Kardelj, Lidija Šentjurs, Franc Leskošek-Luka, dr. Marijan Breclj, predstavniki družbenopolitičnih organizacij mesta Ljubljane in naše občine ter upokoenci te delovne organizacije.

Inštalacija Ljubljana, Klima-Celje...), številnim domačim strokovnjakom, ki so nudili pomoč pri montaži strojne opreme kot tudi ljubljanski banki ter skupščinam mesta Ljubljane in viške občine. Danes je Tobačna tovarna organizirana v desetih temeljnih organizacijah združenega dela in v delovni skupnosti skupnih služb. Vključuje celoten reprodukcijski proces od primarne proizvodnje tobačne surovine, ki vključuje preko 2000 kooperantov, preko predelovalne cigaretne industrije, do trgovine s tobačnimi izdelki in galanterijskim blagom na debelo in drobno. V tej delovni organizaciji danes združuje delo preko 2000 delavcev.

Prav ti, so danes ponosni na prehojeno pot v razvoju delavskega gibanja – od prvih organiziranih demonstracij tobačnih delavk leta 1904, prve partijske celice v tovarni leta 1939, organizirane narodne zaščite aktivistov v letih 1941-1945 pa vse do prevzema tovarne v upravljanje 1950. leta. To pot samoupravljanja, dosledno dograjevana ob akcijah Zveze komunistov in sindikata pa je bila prisotna tudi v teh, danes uspešno realiziranih ciljih iztekajočega se srednjeročnega obdobja. V novo obdobje pa ta delavski kolektiv ne vodijo samo prizadevanja za večjo storilnost in doseganje boljših poslovnih rezultatov, jasno se zavedajo dolžnosti, da bolj kot doslej vztrajajo, da delegati in delovne skupine ne bodo gledali in strmeli le za lastnimi, ožjimi interesi, ampak da bodo znali te interese povezovati v okviru celotne temeljne organizacije, delovne organizacije in družbe nasploh!

BRALCI!

Naj vas opozorimo, da bomo v naslednji to je št. 7 našega glasila objavili posebno prilogo o preoblikovanju nekaterih krajevnih skupnosti v naši občini vključno s potekom priprave na referendum, ki bo 20. aprila! Številka bo izšla 8. aprila!

Uredništvo

KOMITE OK ZKS

Črnograditelji rešujejo plan

V pravkar minevajočem petletnem obdobju naj bi po planu zgradili v naši občini 3336 stanovanjskih enot. Številka ni majhna, vendar je bil plan realno zastavljen. Kljub večji aktivnosti, ki jo ugotavljamo v zadnjem času na področju graditve pa naloge iz srednjeročnega plana 1976-80 ne bodo v celoti realizirane. Koliko predvidenih stanovanj ne bo pravočasno pod streho pa občinska stanovanjska skupnost še ne ve, oziroma jih bo objavila v svojem poročilu konec marca. Zaradi številnih težav je tudi občinski komite OK ZKS na svoji zadnji semi med drugim pregledal in ocenil uresničevanje akcijskega programa za uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v Ljubljani in še posebej v naši občini.

Močno zaostajamo na področju družbeno usmerjene gradnje predvsem v soseskah VS 1 Trnovo in VS 3 Žičnica ter še ponekod. Več od načrtovanih pa je zgrajenih individualnih stanovanjskih enot tako v organizirani kot neorganizirani gradnji. Tako so lep kos pogače pri večjem odstotku skupnega števila predvidenih stanovanjskih enot dodali tudi danes že deloma legalizirani črnograditelji, ki v plan niso bili vključeni in so gradili večinoma zaradi stanovanjske stiske, vendar brez družbene pomoči.

Člani komiteja so se strinjali z ugotovitvijo, da so razlog za takšno zaostajanje poleg prenizke učinkovitosti same gradbene operative tudi nerazrešena vprašanja pri urejanju urbanističnega plana, komunalne ureditve, dolgotrajni postopki pri samoupravnem sporazumevanju in dolgotrajno dogovarjanje med vsemi nosilci gradnje na stanovanjskem področju. Gradbinci pa se velikokrat sklicujejo tudi na manj ugodna tla za gradnjo. Tudi celotne spremembe na po-

dročju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjske gradnje v določeni meri povzročajo težave izvajalcem in tudi drugim udeležencem. Tako na primer so izvajalci v preteklosti največ gradili za trg in so tudi sami prevzemali odgovornost za pridobivanje raznih soglasij ter izvajanje ustreznih postopkov. Organizacija in pričetek gradnje s predhodnim sporazumom in znanimi pričakovanci stanovanj pa je ne le dolgotrajnejši, ampak izvajalca manj zavezuje v postopku in pričetku gradnje.

Še vedno je preveč nerazumevanja za obveznosti, ki smo jih sprejeli nase ob sprejemanju plana. Tako je premalo prišlo do izraza sočasno delo vseh subjektov odgovornih za njegovo uresničitev. Večjo vlogo pri uresničevanju plana izgradnje mora prevzeti občinski izvršni svet saj samoupravna stanovanjska skupnost le tega ne more sama izpeljati ker je strokovno prešibka. Izvršni svet bo zato moral razpravljati tudi o organiziranosti njenih strokovnih služb. Kritično so tudi ocenili dejstvo, da ni v gradivu za razpravo poročila IS, saj ima vrsto nalog. Pregled uresničevanja akcijskega programa je namreč dostavila le občinska stanovanjska skupnost.

Samoupravna organiziranost viškega stanovanjskega gospodarstva je prav tako nezadostna. V »fodu« stanovanjske skupnosti je v občini 516 hiš. Hišna samouprava pa kar v 20 odstotkih ni organizirana ali pa ne deluje. Število in aktivnost hišnih svetov torej ni zadovoljiva. Ta problem bomo morali nujno kar najhitreje rešiti, saj brez odgovornega sodelovanja stanovalcev ne bomo mogli izpeljati vseh nalog tako kot bi morali. Tega problema se morajo lotiti tudi komunisti v krajevnih skupnostih, ki doslej o njem skorajda niso razpravljali. Aktivno pa se bodo morali vključiti tudi prek krajevnih konferenc SZDL v aktiviranje hišne samouprave.

IVO BREČIČ